13/03/2019

“Η άρρηκτη φιλία βρίσκεται εκεί που βασιλεύει η αρετή”

/ Γνώμες

Ανάμεσα στίς ποικιλόμορφες φιλικές σχέσεις πού συνάπτονται μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ὑπάρχει μόνο ἑνός εἴδους φιλία, ἡ ὁποία ποτέ δέν κινδυνεύει νά διαλυθεῖ. ῾Η σχέση αὐτή δέν εἶναι βασισμένη στίς καλές συστάσεις πού ἔχει κανείς γιά κάποιο πρόσωπο ἤ στίς περιστατικές γνωριμίες καί στίς κοινές συμφωνίες, οὔτε πάλι ἔχει συναισθηματική βάση. ᾽Αλλά εἶναι ἡ φιλία ἐκείνη πού ἐδραιώνεται καί συντηρεῖται, ὅπου ὑπάρχουν κοινά ἐνδιαφέροντα καί ἀρετές. Αὐτή τή φιλία τή θεωρῶ γνήσια καί πραγματική. Φιλία, πού κανένα ἀπρόοπτο γεγονός δέν μπορεῖ νά τή διαταράξει. Αὐτή τή σχέση οὔτε ἡ ἀπόσταση μπορεῖ νά τήν διακόψει, οὔτε ὁ χρόνος εἶναι ἱκανός νά τήν ἀπαλείψει, ἀλλά οὔτε καί αὐτός ὁ ἴδιος ὁ θάνατος δέν κατορθώνει νά τή διαλύσει. Σ᾽ αὐτή τή σχέση ὑπάρχει ἡ ἀληθινή καί ἀδιάσπαστη ἀγάπη, ἡ ὁποία αὐξάνει μέ τήν τελειότητα καί τήν ἀρετή πού εἶναι ἰσόβαθμη καί στούς δύο φίλους. ῞Οταν αὐτός ὁ δεσμός τῆς ἀγάπης ἐδραιωθεῖ, ποτέ πλέον δέν κόβεται οὔτε ἀτονεῖ ἀπό τή διαφορετικότητα τῶν χαρακτήρων οὔτε ἀποδυναμώνεται ἀπό τίς ἀντίρροπες ἐπιθυμίες καί τά θελήματα.

῞Εχουμε γνωρίσει ἀσφαλῶς πολλούς πού συνδέθηκαν μ᾽ αὐτό τό τρόπο, οἱ ὁποῖοι

ὅμως, ἄν καί ξεκίνησαν βασισμένοι στήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καί δημιούργησαν τήν πιό θερμή φιλία, ἐντούτοις δέν μπόρεσαν νά διατηρήσουν αὐτή τή σχέση συνεχή καί ἀδιάπτωτη. Τό ξεκίνημα τῆς σχέσης τους ἦταν ἀσφαλῶς καλό, ἀλλά δέν ἔδειξαν στήν πορεία ἰσόβαθμο ζῆλο, ὥστε νά παραμείνουν σταθεροί στό στόχο τους. ῾Η φιλία τους ἦταν ἀπό ἐκεῖνες τίς σχέσεις πού δέν διαρκοῦν γιά πολύ χρόνο· γιατί, τήν ἀγάπη τους δέν τήν ἔτρεφε καί δέν τήν συντηροῦσε ἡ ἀρετή καί τῶν δύο προσώπων, ἀλλά τήν κρατοῦσε ζωντανή ἡ ὑπομονή καί ἡ ταπείνωση τοῦ ἑνός.

Μιά τέτοια φιλία, ὅσο μεγαλόψυχη καί ἀκούραστη κι ἄν δείχνει, ὅμως, μέ τό νά τή διατηρεῖ μόνο ὁ ἕνας μέ τήν ὑπομονή του, εἶναι καταδικασμένη νά διαλυθεῖ. Κι αὐτό, ἐξαιτίας τῆς μικροψυχίας τοῦ ἄλλου. Γιατί, ὅσο κι ἄν ὑπομένουν οἱ δυνατοί μέ ζῆλο καί σταθερότητα τίς ἀκαταστασίες τῶν ἀδυνάτων –οἱ ὁποῖοι ὅμως ὁραματίζονται τήν τελειότητα, χωρίς ὅμως νά καταβάλουν γι᾽ αὐτό κανένα τίμημα– δέν θά φθάσουν ποτέ στήν τέλεια ἀγάπη. Γιατί τελικά, οἱ ἀδύναμοι δέν θά μπορέσουν νά ἀντέξουν αὐτή τή σχέση. Κατά συνέπεια οἱ αἰτίες τῆς ταραχῆς, πού δέν θά τούς ἐπιτρέψουν νά παραμείνουν εἰρηνικοί καί ἀγαπημένοι, βρίσκονται μέσα στό βάθος τῆς δικῆς τους καρδιᾶς.

Αὐτό παρατηροῦμε ὅτι συμβαίνει καί σέ ἐκείνους πού ὑποφέρουν ἀπό κάποια σωματική ἀσθένεια. Αὐτοί ἀποδίδουν τήν ἀποστροφή τους πρός τά φαγητά, στήν ἀμέλεια τῶν μαγείρων ἤ τῶν διακονητῶν τους, ἐνῶ αὐτή ὀφείλεται ἀποκλειστικά στήν ἀρρώστια τους. ῞Οσο λοιπόν, κι ἄν φροντίσει κανείς αὐτούς τούς ἀνθρώπους, αὐτοί δέν θά παύσουν νά καταλογίζουν στούς ὑγιεῖς τήν αἰτία τῆς ἀνορεξίας τους. Κι αὐτό γιατί καθόλου δέν ἀντιλαμβάνονται ὅτι αὐτή βρίσκεται μέσα τους καί ὅτι ὀφείλεται στήν κακή κατάσταση τῆς ὑγείας τους.

Γι᾽ αὐτό τό λόγο, ὅπως εἶπα, ὁ δεσμός τῆς πιστῆς καί ἄρρηκτης φιλίας βρίσκεται μόνο ἐκεῖ ὅπου βασιλεύει ἡ ἀρετή. Διότι, *«ὁ Θεός σ᾽ αὐτούς πού εἶναι ἔρημοι, χωρίς φίλο, τούς δίνει σπίτι καί οἰκογένεια» (Ψαλμ. 67, 7).* ῾Η ἀγάπη δέν μπορεῖ νά διατηρηθεῖ ἀδιάπτωτη παρά μόνο μεταξύ ἐκείνων πού ἔχουν τόν ἴδιο σκοπό, τήν ἴδια θέληση καί πού συμφωνοῦν ἤ ἀρνοῦνται μέ ὁμογνωμία κάποια πράγματα.

῞Αν ἐπιθυμεῖτε κι ἐσεῖς, νά διατηρήσετε τή φιλία ζωντανή καί μόνιμη, ἀγωνισθεῖτε νά ἀπαλλαγεῖτε ἀπό τά πάθη σας καί νά νεκρώσετε τά θελήματά σας. Κατόπιν, ἔχοντας τόν ἴδιο σκοπό καί στόχο, ζεῖστε μέ ἀνδρεῖο φρόνημα. Νά οἰκοδομεῖσθε μέ δεσμούς ἀδελφικούς, νά ἀναστρέφεσθε μέ τήν ἀγάπη ἐκείνη, τήν ὁποία ἐξυμνώντας εὐφρόσυνα ὁ Προφήτης ἔλεγε· *«Πόσο ὡραῖο εἶναι, πόσο εὐχάριστο, νά κατοικοῦν μαζί οἱ ἀδελφοί!» (Ψαλμ. 132, 1).* Καί δέν ἐννοεῖ ἀσφαλῶς ὁ Προφήτης τήν ὁμορφιά τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς, ἀλλά τήν εὐφροσύνη πού χαρίζει ἡ ταυτότητα τοῦ πνεύματος.

Πράγματι, δέν ὠφελεῖ σέ τίποτε τό νά εἴμαστε ἐνωμένοι, τό νά ζοῦμε κάτω ἀπό τήν ἴδια στέγη, καί νά ἔχουμε διαφορετικό τρόπο ζωῆς καί διαφορετικές ἐπιδιώξεις. ᾽Αντίθετα, ἐκείνους πού στηρίζονται στόν κοινό ἀγώνα γιά τήν ἀρετή, δέν τούς χωρίζουν οἱ τόποι καί οἱ ἀποστάσεις. Οἱ κοινοί στόχοι καί οἱ πνευματικές ἐπιδιώξεις συγκροτοῦν τήν ἀδελφοσύνη καί ὄχι ἡ συγκατοίκηση καί ἡ παραμονή στόν ἴδιο τόπο. Γι᾽ αὐτό καί ἡ εἰρήνη ποτέ δέν μπορεῖ νά παραμείνει ἀκύμαντη, ὅπου ὑπάρχουν ἀντίθετες ροπές καί ἐμμονή στά θελήματα.

Βιβλίο: ἌΒΒΑΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ, Συνομιλίες μέ τούς Πατέρες τῆς ἐρήμου"-Α΄ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΒΒΑ ΙΩΣΗΦ